SYSMÄN LUKION LUKUVUOSISUUNNITELMA 2026-2027

Sysmän kunta

Sysmän yhtenäiskoulu ja lukio
Leppäkorventie 14

19700 Sysmä

Lukuvuosisuunnitelmaa ohjaavat säädöspohjat:

Lukioasetuksen (6.11.1998) 3 § mukaan

koulutuksen järjestäjän tulee laatia lukuvuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta, työajoista, koulutuksen järjestäjän yhteistyöstä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa, koulutuksen hankkimisesta muulta koulutuksen järjestäjältä sekä muulta yhteisöltä tai säätiöltä, itsenäisestä opiskelusta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista. Koulutuksen järjestäjän tulee ennalta ilmoittaa opiskelijoille ja opiskelijoiksi pyrkiville keskeisistä em. asioista.

LOPS perusteet 2019

Paikallisessa opetussuunnitelmassa päätetään lukion opetus- ja kasvatustyöstä. Koulutuksen järjestäjä laatii vuosittain hyväksymäänsä opetussuunnitelmaan perustuvan suunnitelman opetuksen käytännön järjestämisestä. Opiskelija laatii oppilaitoksen opetus- ja ohjaushenkilöstön tuella henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Koulun lukuvuosisuunnitelman käsittely ja hyväksyminen ja tiedottaminen

Sysmän kunnan hallintosäännön mukaan hyvinvointivaliokunta hyväksyy lukuvuosisuunnitelman.

Käsittely koulun henkilökunnan kanssa 6.10. 2026

Käsittely opiskelijakunnan kanssa 6.10. ja 9.10.2026

Lukuvuosisuunnitelma arvioitu kevät 2027_____

Lukuvuosisuunnitelmasta tiedotetaan opiskelijoita ja huoltajia koulun kotisivulla.

Kuntatason sitovat toiminnalliset strategiset tavoitteet

Sysmän kuntastrategian visio on ”Luonnollista loistoa yhteisessä Sysmässä”, ja se ohjaa kunnan päätöksentekoa, kehittämistä ja toimintaa seuraavan kymmenen vuoden ajan.

Strategian keskeiset tavoitteet ja teemat:

- Sysmän kuntastrategia korostaa neljää pääteemaa: yhteisöllisyyttä, luonnonläheisyyttä, yhdessä tekemistä ja kestävää kehitystä. Strategian tavoitteet sisältävät:
- Vahva asumisen ja yrittämisen kunta, joka tukee paikallista elinvoimaa ja houkuttelee uusia asukkaita ja yrityksiä.
- Ympärivuotinen Päijänteen vapaa-ajan keidas, joka edistää matkailua ja virkistysmahdollisuuksia.
- Aktiiviset ja hyvinvoivat sysmäläiset, joiden hyvinvointia ja osallistumista kunnan toimintaan tuetaan.
- Yhdessä tekevä ja kestävä Sysmä, jossa päätöksenteko ja kehittäminen perustuvat yhteistyöhön ja vastuullisuuteen.

Opetustoimen strategiset painopisteet

Sysmän lukio järjestää laadukasta ja valtakunnallisesti kiinnostavaa opetusta. Lukio-opiskelijoiden määrä kasvaa kehittämällä opetussuunnitelman painotuksia. Opiskelijoiden jatko-opintomahdollisuudet varmistetaan.

Koulun pitkän aikavälin kehittämissuunnitelma

Lukio-opetus säilyy Sysmässä. Turvaamme pätevälle henkilöstölle houkuttelevan työympäristön ja opiskelijoille oppimista parhaimmalla tavalla tukevan oppimisympäristön.

Talousarvioon kirjatut opetustoimen tavoitteet

Koulutoimi tuottaa oppivelvollisuusikäisille varhaiskasvatuslain ja perusopetuslain mukaiset kasvatus- ja opetuspalvelut sekä järjestää lukiokoulutusta.

Sysmän Yhteiskoulu muodostaa päiväkodin, perusopetuksen ala- ja yläluokkien sekä Sysmän lukion yhteisen kasvatus- ja oppimisympäristön. Laadukas varhaiskasvatus, yhtenäinen perusopetus ja lukio ovat kunnan elinvoimaa, hyvinvointia ja vetovoimaa vahvistavia keskeisiä palveluita.

Taidekasvatuksessa hyödynnetään alueen kulttuuritarjontaa, tehdään yhteistyötä taiteen ja kulttuurin ammattilaisten kanssa sekä vieraillaan kulttuurikohteissa myös oman kunnan ulkopuolella.

Liikunnallisen elämäntavan vahvistamisessa hyödynnetään Sysmän lähiluontoa, liikuntapaikkoja ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä myönteistä suhdetta liikuntaan.

Henkilöstön osaamista vahvistetaan koulutusten, moniammatillisen yhteistyön ja yhteisen kehittämistyön avulla.

Kasvatukseen ja opetukseen liittyvää vuoropuhelua syvennetään huoltajien, oppilaiden, opiskelijoiden ja henkilöstön välillä. Tavoitteena on rakentaa luottamukseen perustuvaa yhteistyötä, joka tukee lasten ja nuorten kasvua, oppimista ja hyvinvointia.

Kiusaamisen, häirinnän ja syrjinnän vastaista toimintaa kehitetään osana opiskeluhuoltotyötä. Tavoitteena on vahvistaa turvallista, osallistavaa ja hyvinvointia edistävää toimintakulttuuria.

Varhaiskasvatuksen, koulutoimen ja vapaa-aikatoimen henkilöstölle järjestetään keväällä 2027 sovittelevan ja restoratiivisen toimintatavan yhteisökoulutus. Koulutus jatkaa vuonna 2026 käynnistynyttä kehittämistyötä ja vahvistaa rakentavaa vuorovaikutusta sekä yhteisöllisyyttä koko kasvatusyhteisössä.

Sysmän lukio toimii kahdessa toimipisteessä, Yhteiskoululla ja Olavin toimintakeskuksessa. Opetus järjestetään pääosin Olavin toimintakeskuksessa.

Tavoitteena on vahvistaa Sysmän lukion vetovoimaa, lisätä opiskelijamääriä sekä tukea paikallisten nuorten hakeutumista omaan lukioon. Tavoitteen saavuttamiseksi lukion painotuslinjoja kehitetään edelleen ja niiden markkinointia jatketaan aktiivisesti.

Uusiutuvan johtamisen ja vaikuttamisen linja perustuu uusiutuvaan eli regeneratiiviseen ajatteluun. Linjalla opiskellaan johtamista, vaikuttamista, kestävää kehitystä sekä luonto- ja ympäristötaitoja. Purjehdus toimii osana oppimiskokonaisuutta ja tukee käytännön taitojen sekä vastuullisen toimintatavan kehittymistä.

E-sport-linjaa jatketaan osana lukion vetovoimaista ja opiskelijalähtöistä koulutustarjontaa.

Opiskelijoiden asumisen tuki ja opiskeluhuolto toteutetaan yhteistyössä vapaa-aikatoimen ja koulunuorisotyön kanssa. Tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden hyvinvointia, yhteisöllisyyttä ja opintoihin kiinnittymistä.

Koulun toiminta-ajatus ja arvopohja

Sysmän Lukion toiminta-ajatus on toimia hyvänä yleislukiona. Lukiomme vahvuus on opiskelijoiden kohtaaminen ja tukeminen yksilöinä. Sysmän Lukion tehtävänä on kasvattaa

sivistyneitä, kriittisiä ja suvaitsevaisia yhteiskunnan jäseniä sekä taata hyvä pohja jatko-opintoihin.

Sysmän Lukiossa keskeinen arvo on opiskelijalähtöisyys. Opiskelijoita pyritään kuuntelemaan ja heitä osallistetaan tarjoamalla vaikuttamismahdollisuuksia lukion toimintaan liittyen. Jokainen opiskelija on arvokas ja heille pyritään takamaan mahdollisimman hyvä lukiopolku kohti jatko-opintoja. Opiskelijalähtöisyyden lisäksi Sysmän Lukiossa pyritään yhteisöllisyyteen ja oman työskentelyn sekä lukion arvostamiseen. Lukiomme arvostaa opiskelijoitaan ja pyrkii takaamaan mahdollisimman hyvän ympäristön opiskella. Tämä yhteisöllisyys tuo turvallisuutta lukiolaisen arkeen, mutta vaatii opiskelijalta myös yhteistyötaitoja, omaa aktiivisuutta ja vastuunottoa opinnoistaan. Lukiomme etuna on jokaisen opiskelijan kohtaaminen ja mahdollisuus tukea opiskelua hyvin henkilökohtaisesti opiskelijan toiveita kuunnellen.

Lukuvuoden kehittämiskohteet

Edellisen lukuvuoden 2025-2026 kehittämiskohteina olivat opiskelijoiden omakohtaisen vastuuntunnon kasvattaminen ja turvallisen kouluilmapiirin takaaminen koko koulun väelle. Opiskelijoiden ja opettajien hyvinvointiin panostettiin. Erityisesti liikunnallisuutta painotettiin. Kirjaston johdolla Sysmä toteutti yhdessä Padasjoen ja Asikkalan kuntien kanssa Yhteistä lukuvoimaa –hanketta, jossa on aloitettu laatimaan koko kuntaa käsittävä lukutaitostrategia. Yhtenäiskoulu ja lukio ovat osa kohderyhmää.

Lukuvuoden 2026-2027 kehittämiskohteina on

1. Ryhmäyttäminen, jossa kehitetään laajasti ryhmässä toimimisen taitoja ja vahvistetaan yhteisöllisyyttä
2. Oppimisen taidot, joista lukutaidon kehittäminen edelleen keskeisimpänä, lukutaitostrategiahankkeen johdolla
3. Liikunnallisen elämäntavan edistäminen

Johtaminen

Johtamisjärjestelyt ja vastuut

Sysmän Yhtenäiskoulun ja lukion rehtorin tehtävään kuuluu sivistystoimen toimialajohtajan tehtävät. Rehtorin työparina ja hänen sijaisenaan toimii apulaisjohtaja. Tehtävässä on kuuden tunnin huojennus opetusvelvollisuudesta ja lisäksi maksetaan kuukausittainen euromääräinen korvaus. Rehtorin ja apulaisjohtajan työnjako tarkastellaan lukuvuosittain. Lukuvuonna 2026-2027 apulaisjohtajan tehtävät:

- Välituntivalvonnat, ruokailuvuorot, luokkahuonesijoittelut
- Sijaisuusjärjestelyt
- Yo-valvonnat ja -kirjoitukset rehtorin työparina
- Koeviikon valvonnat ja järjestelyt, Abitti2, Opinsys-yhteistyö
- OPS-ylläpito
- Kokousten valmistelu rehtorin kanssa
- Rehtorin sijainen ja johtotiimin jäsen
- Ym. koulun arkeen liittyviä tehtäviä tarpeen mukaan

Viestintä

Viestintä koulun sisällä tapahtuu koulun oman sähköpostin ja Wilman välityksellä. Kaikilla kouluyhteisön jäsenillä on oma sähköpostiosoite, myös oppilailla. Viestintään käytetään tätä sähköpostia. Henkilöstölle on lisäksi yhteinen Signal-ryhmä. Ryhmä on perustettu nopean viestinnän tarpeisiin.

Wilma-ohjelma toimii kodin ja koulun sähköisen viestinnän välineenä.

Lukion kotisivut löytyvät osoitteesta sysmanlukio.fi

Opettajien yhteystiedot löytyvät kotisivuilta.

Toimintakulttuurin kehittäminen koulussa

Sysmän yhtenäiskoululla ja lukiolla on yhteiset tiimit, joiden kokoonpano ja tehtävät vaihtuvat vuosittain.

Tiimit 2026-2027

Johtotiimi

Mari Salminen, rehtori

Eija Heikkinen, apulaisjohtaja

Satu Juutilainen, työhyvinvointivaltuutettu, matematiikan ja käsityön opettaja

Janita Kemppainen, opinto-ohjaaja

Mikko Ojala, luokanopettaja

Liikkuva koulu (pj. Anuliisa Lahtinen)

- Liikuntatapahtumat (syys- talvi- ja kevätliikuntatapahtumat)
- Liikunnallinen elämäntapa koulussa
- Välkkärit, liikuntahankkeet uimataitoon ja Sysmä liikuttaa luonnollisesti

Turvallinen koulupäivä (pj. Satu Juutilainen)

- Resto
- Verso
- Turvallinen koulupäivä toimintamallin käyttöönotto ja KiuVas-mallin yhteensovittaminen

MOK, OPS ja pedagoginen yhteistyö (pj. Tanja Seppälä)

- Aikataulutus, seuranta
- Luokka-asteiden yhteistyön kehittäminen, mm. samanaikaisopettajuus

Oppilaiden ja huoltajien osallisuuden vahvistaminen (pj. Eevakaisa Lehtosalo-Lönnberg)

- Koulun näkyvyys
- Yhteiset vanhempainillat
- Some- ja kotisivut

Henkilöstön rakenne

Hallinto

Salminen Mari	rehtori
Heikkinen Eija	apulaisjohtaja
Palvi Tarja	koulusihteeri

Opettajat

Arponen Tytti	kuvataide
Artemenko Marja	fysiikka, kemia, matematiikka (ro seniorit)
Heikkinen Eija	biologia, maantieto, psykologia (ro abit)

Kaukolinna Mea	matematiikka
Kemppainen Janita	opinto-ohjaus
Kivirinta Riika	historia, yhteiskuntaoppi, uskonto, et (ro juniorit)
Koivisto Marja-Leena	elämänkatsomustieto
Korte Taina	ruotsi
Lahtinen Anuliisa	liikunta
Luts Lea	musiikki
Pietikäinen Iiris	erityisopettaja
Varis Pirjo	kotitalous, terveystieto
von Bagh Mirka	englanti, saksa

Opiskeluhuoltohenkilökunta

Halmekoski Laura	kouluterveydenhoitaja
Nurminen Aino	koulukuraattori
Parikka Jenni	koulupsykologi
Jonna Sippola	koulunuorisotyöntekijä

Ruokapalvelut

Attendo

Kiinteistönhoito

RTK

Osaamisen kehittäminen

Henkilöstölle järjestetään lukuvuoden aikana kolme VESO-päivää. Lukuvuosi aloitettiin suunnittelupäivällä 10.8.2026. Puolikkaat VESO:t toteutetaan syyslukukaudella aiheina turvallisuus ja Verso-toimintamalli. Kokonainen VESO toteutetaan kevätlukukaudella 2027.

Henkilökuntaa kannustetaan kehittämään omaa ammatillisuuttaan myös omavalintaisiin koulutuksiin osallistumalla.

Työhyvinvoinnin kehittäminen

Työhyvinvointi on koko kouluyhteisön yhteinen asia, jossa huomioidaan sekä oppilaat, opiskelijat ja henkilökunta. Vuoropuhelua koulun johdon ja työsuojeluvaltuutetun välillä käydään säännöllisesti mm. koulun johtoryhmässä, jonka jäsen valtuutettu on. Henkilökuntaa kuullaan tyhy-toiminnan suunnittelussa. Henkilöstöllä on käytössään kulttuuri- ja hyvinvointietuna Edenred-etuisuus.

YS-ajan suunnitelma

Opettajien ys-ajan käyttöä resursoidaan tarpeita vastaavaksi. Yhteisiä opettajien kokouksia järjestetään keskimäärin kerran kuukaudessa. Tiimeille on annettu mahdollisuus työskennellä joustavasti, ja ne kokoontuvat tarvittaessa noin kahden viikon välein. Muun ys-ajan käytön opettajat voivat määritellä itse. Ys-aikaan sisältyvät mm. koulun juhlat ja vanhempainillat ym. OVTES:ssa mainitut tapahtumat.

Opetus ja järjestelyt

- Lukuvuosi alkoi 11.8.2026
- Syysloma vk 43 (19.-25.10.2026)
- Joululoma 21.12.2026 -6.1.2027 (viimeinen koulupäivä la 19.12.)
- Talviloma vk 9 (1.-5.3.2027)
- Helatorstain jälkeinen perjantai 7.5.2027 on vapaa
- Lukuvuosi päättyy 5.6.2027

Lukion jaksot

1. jakso 11.8.–2.10.2026
2. jakso 5.10.–1.12.2026
3a. jakso 2.12.-19.12.2026
3b. jakso 7.1.-4.2.2027
4. jakso 9.2.–12.4.2027
5. jakso 13.4.–5.6.2027

Koulupäivän aikataulu / oppitunnit

1. 8.30-9.15
2. 9.30-10.15
3. 10.30-11.15
4. 11.30-12.15
5. 12.45-13.30
6. 13.45-14.30
7. 14.30-15.15
8. 15.15-16.00

Opiskelijamäärät luokittain 17.9.2026

L1 juniorit 13

L2 seniorit 8 (+1 aikuisopiskelija)

L3 abit 16

Pedagogiset opetusjärjestelyt

Erityisopettaja tukee lukio-opiskelijoita sekä yksilöopetuksena että ryhmämuotoisesti aineopettajien työparina. Lukuvuodelle on varattu YS-aikaa ryhmämuotoisen tuen suunnitteluun ja arviointiin.

Lukion profiloituminen

Sysmä on kulttuuripitäjä ja täällä arvostetaan kulttuuria eri saroilta. Lukiona haluamme tuoda tätä asiaa esille tutustuttamalla opiskelijoitamme näihin kuntamme tarjoamiin mahdollisuuksiin tekemällä retkiä ja innostamalla heitä kulttuurin ja taiteen pariin. Sysmän Lukiossa hyödynnetään laajalti alueemme monipuolisia liikuntamahdollisuuksia.

Lukiossa toimii yleislinjan lisäksi kilpapelaamiseen erikoistunut **eSport**-linja, jossa kehitytään e-pelaajana ammattivalmentajien johdolla. Linja järjestetään leirimuotoisena.

Uutuutena Lukiossa voi opiskella kestävään tulevaisuuteen, tulevaisuuskestävyyteen ja lähiluontoon keskittyvällä **Uusiutuvan johtamisen ja vaikuttamisen** linjalla. Opintoihin yhdistetään muun muassa purjehdusta. Linja toteutetaan, jos opiskelijoita on vähintään 4. Linjalle voidaan ottaa enimmillään 8 opiskelijaa.

Lukion lukuvuoden tapahtumat ja retket

- 11.8. Koulu alkaa
- 20.8. Lukion 1 ja 2 luokkien ryhmäytyminen
- 2.9. Vanhempainilta/ L1 + KV26
- 11.9. Sysmän ja Hartolan yläkoulun ja lukion yleisurheilupäivä
- 14.–28.9. YO-kirjoitukset
- 2.-3.9 eSport-leiri: Vierumäki

- 8.10. LI05 -kurssi Kammiovuorella
- 8.10. Lukion jaksokahvit
- 15.10. Lukion 1.luokan MU1 ja KU1 opintoretki Helsinkiin
  Ateneum ja Kansallisbaletti, Hamlet
- 28.–29.10. Valokuvaus

- 1.12. Ysipäivä: lukion avoimet ovet -päivä ysiluokkalaisille
- 7.12. Taksvärkki-päivä (ehdotus)

- 15.-16.1.2027 eSport-leiri: Vierumäki
- Abien ja huoltajien vanhempainilta. Pääaiheena jatko-opinnot.

- Penkkarit
- Wanhojen päivä
- Senioreiden ja huoltajien vanhempainilta. Pääaiheena yo-kirjoitukset.

- Talviliikuntapäivä
- 16.3.–2.4. YO-kirjoitukset
- Ruusunpäivä
- 23.–24.4. eSport-leiri: Naumi-Isoranta

- 5.6. Kevätjuhla

Tapahtumakalenteria päivitetään lukuvuoden aikana. Koulu varaa mahdollisuuden osallistua tärkeäksi todettaviin tapahtumiin tai toteuttaa niitä itse. Tällaisia ovat esimerkiksi ohjaukseen liittyvät opintomatkat messuille, oppilaitoksiin ja työpaikoille, teatterit, konsertit, teemapäivät ja muut opintomatkat.

Työjärjestyksen mukaiseen opetukseen voidaan tehdä muutoksia myös opetuksen suunnittelua, koulutusta ja työyhteisön kehittämistarpeita varten.

Koulun taloudelliset resurssit

Sysmän Lukiolle on tarpeen varata riittävä tuntikehysresurssi opetuksen ja koulun muiden toimintojen toteuttamiseen. Tuntikehys on ohjeellinen.

Taloudelliset resurssit keskitetään opetuksen järjestämiseen. Opiskelijamäärältään pieniä soveltavien ja syventävien opintojaksoja opetetaan harkinnan perusteella joko lähiopetuksena tai etä- ja verkko-opetusta hyödyntäen. Kansainvälisten opiskelijoiden suomen kielen ja kulttuurin oppimista ja kotoutumista Sysmään tuetaan.

Tuntikehys lukuvuodelle 2026-2027

Luokkaopetus tuntimäärä keskimäärin 110 vvh

Tuntikehys lukujärjestyksen ulkopuolella:

e-urheilu, autokoulu 6 h/vko

Erityisopetusvaraus 4 h/vko

Tukiopetusvaraus 3 h/vko

Yhteistyö (kumppanuudet)

Sysmän Lukio tekee tiivistä seudullista yhteistyötä Päijät-Hämeen muiden kuntien sivistystoimen kanssa. Alueellisessa lukioverkostossa suunnitellaan yhteistyössä etäopetuksin toteutettavat opinnot. Lukuvuonna 2026-2027 etäopetuksena toteutuu saksan kielen opintoja. Opintojaksoja voidaan tarvittaessa ostaa Tutorhouselta ja Nettilukiosta.

Sysmän kunta tekee yhteistyötä Päijät-Hämeen kuntien kanssa koskien opiskeluhuollon kehittämistä ja suunnittelua, tavoitteena yhtenevät käytänteet opiskeluhuollon prosesseissa. Sysmän opiskeluhuollon suunnitelma on laadittu soveltuvin osin alueen muiden kuntien suunnitelmien mukaisesti.

Opiskeluhuoltosuunnitelma pohjautuu opetushallituksen opetussuunnitelman perusteisiin, alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan ja Hyte-työn kärkiin. Alueellisina kärkinä ovat osallisuus ja yhteisöllisyys, mielen hyvinvointi, arjen turvallisuus sekä päihteettömyys ja terveet elintavat. Alueellinen lasten-ja nuorten hyvinvointisuunnitelma-2026-2029

Sysmän opiskeluhuoltopalveluiden toteuttamisesta vastaa Terveystalo yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa.

Kouluterveydenhoitaja Laura Halmekoski. Puhelinaika klo 8-9/ma-to. Kiireellisissä asioissa puhelimitse 044 494 2571.

Koulukuraattori Aino Nurminen. Yhteydenotto Wilmalla tai puhelimitse 044 494 2498. Sähköposti on aino.s.nurminen@terveystalo.com

Koulupsykologi Jenni Parikka. Yhteydenotto Wilmalla tai puhelimitse 044 494 4252. Sähköposti jenni.parikka@terveystalo.com

Sysmän Yhteiskoulussa ja lukiossa työskentelee koulunuorisotyöntekijä, joka toimii koulun arjessa kiireettömänä aikuisena. Koulunuorisotyön tavoitteena on edistää koulun yhteisöllisyyttä ja oppilaiden hyvinvointia. Työntekijä ohjaa välituntitoimintaa, pitää erilaisia oppitunteja, esimerkiksi tunne- ja kaveritaitoihin tai suvaitsevaisuuteen liittyen, järjestää ryhmäytyksiä ja ohjaa tukioppilastoimintaa. Lisäksi koulunuorisotyöntekijä toimii lukion kansainvälisten opiskelijoiden arjen tukena ja tekee kunnassa perusnuorisotyötä. Koulunuorisotyöntekijä on tällä hetkellä palkattu määräaikaisesti vuoden 2027 loppuun asti. Lukuvuonna 2026-2027 nuorisotyöntekijänä toimii Jonna Sippola.

Monipuolista yhteistyötä tehdään myös seurakunnan kanssa.

Hankkeet

Hankerahoitusta voidaan hakea lukuvuoden aikana sopiviin kehittämiskohteisiin. Sysmän lukio osallistuu mahdollisiin seudullisiin hankkeisiin.

Arviointi

Koulun oman toiminnan arviointi

Koulu arvioi omaa toimintaansa tavoitteena opetuksellisten ja toiminnallisten epäkohtien poistaminen, jotta koulun tiedolliset, taidolliset ja toiminnalliset tavoitteet oppilaan tasolla toteutuisivat yhä paremmin.

Arviointi toteutetaan pääosin opettajien, oppilaiden ja henkilökunnan itsearviointina, mutta myös vanhempien tai muiden mahdollisten tahojen ulkoisena arviointina. Lukiossa on Mitä kuuluu? -kyselyn toteutuksessa käytössä Zef-arviointityöväline. Arviointi tehdään kaksi kertaa lukuvuodessa.

Käytännössä toiminnan arviointi painottuu kevätlukukauteen, jotta tarvittavat korjaukset ja muutokset voidaan toteuttaa seuraavan lukuvuoden alusta.

Opetussuunnitelmaan tehdään tarpeelliseksi havaittuja tai opetushallituksen edellyttämiä muutoksia lukuvuoden aikana.

Osallistuminen koulun ulkopuoliseen arviointiin

Sysmän lukio osallistuu säännöllisesti järjestettyihin seudullisiin arviointeihin. Lisäksi koulu osallistuu Karvin ja muiden tutkimuslaitosten osaamiskyselyihin ja tutkimuksiin. Kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi. Opiskeluhuollon toimivuutta ja kehittämistä arvioidaan vuosittaisen TEAviisari-arvioinnin kautta sekä seudullisen opiskeluhuollon itsearvioinnin kautta.

Sysmän lukio osallistuu mahdollisiin vapaaehtoisiin ulkopuolisten tahojen järjestämiin arviointeihin lukuvuoden aikana tapauskohtaisesti harkiten.

Oppimisen arviointi

Opiskelijan työskentelyä, oppimista ja osaamisen kehittymistä arvioidaan monipuolisesti. Arvioinnilla pyritään ohjaamaan ja kannustamaan opiskelua. Sekä formatiiviseen että summatiiviseen arviointiin kuuluu opiskelijan työskentelyn arviointi, joka perustuu oppiaineissa määriteltyihin tavoitteisiin ja niiden saavuttamiseen.

Opintojakson arvosana määräytyy moduulien opintopisteiden painotettuna keskiarvona. Paikalliset valinnaiset opintojaksot arvioidaan opintojakson kuvauksessa ilmoitetulla tavalla, joko numeroin (4-10) tai suoritusmerkinnällä (S = suoritettu, H = hylätty). Opettaja selvittää opiskelijoille arviointiperusteet opintojakson alussa. Kirjallisesti annettu sanallinen arviointi ja suullisesti arviointikeskustelussa annettu palaute voivat täydentää ja täsmentää arvosanaa. Kesken oleva opintojakso merkitään suoritusmerkinnällä K = opintojakson suoritus on kesken. K-merkintää käytetään aina, kun opiskelija ei osallistu opintojakson kokeeseen tai opintojaksosta puuttuu osasuorituksia. Hylätty opintojakson arvosana aiheuttaa etenemisesteen ko. aineen opiskelussa siinä tapauksessa, että aineen opintojaksoista on hylättyjä suorituksia kaksi (2) peräkkäistä suoritusta. Etenemiseste poistuu korottamalla hylätty suoritus uusintakuulustelussa tai suorittamalla opintojakso uudelleen. Jokaisen opintojakson arvosanaa voi korottaa erikseen. Hylättyä arvosanaa voi yrittää korottaa kaksi kertaa ja hyväksyttyä arvosanaa yhden kerran. Opiskelija voi korottaa hyväksyttyä arvosanaa (6 tai suurempi) kahtena kertana lukuvuodessa, syys ja kevätlukukauden viimeisessä uusintakuulustelussa. Hylättyä arvosanaa ja arvosanaa viisi voi korottaa kaikissa uusintakuulusteluissa.

Opetussuunnitelman toteuttaminen

Sysmän Lukiossa noudatetaan ajantasaista opetussuunnitelmaa LOPS2021.

Lukion laaja-alaisen osaamisen tavoitteet ovat opetussuunnitelman punainen lanka, jolla opittu tieto yhdistetään käytännön elämän taitoihin. Sysmän Lukiossa kehitetään mm.

vuorovaikutusosaamista, opetellaan analysoimaan tietoa kriittisesti ja opitaan luomaan uutta.

Opiskelutaitojen ja itsetuntemuksen vahvistaminen on osa hyvinvointiosaamista. Myös ympäristövastuullisuus ja eettisyys ovat tärkeitä teemoja. Opintoihin kuuluu vierailuja mm. kulttuurikohteisiin ja korkeakouluihin. Lisäksi monikulttuurisuus on läsnä koulun arjessa.

Yhteistyön toteuttaminen nivelvaiheissa

Lukio antaa tietoa lukiokoulutuksesta perusopetuksen oppilaille, heidän huoltajilleen, opinto-ohjaajille ja opettajille sekä tarjoaa heille mahdollisuuksia tutustua opetukseen lukiossa. Lukion koulutustarjonnasta ja valintamenettelystä tiedotetaan mm. info-tilaisuuksissa ja koulun verkkosivuilla.

Sysmän Yhtenäiskoulun ja lukion opinto-ohjaajana toimii sama henkilö, joten tiedonsiirto yhdeksänneltä luokalta lukioon ei vaadi erityisjärjestelyjä. Ulkopaikkakunnalta tulleiden opiskelijoiden tiedonsiirrosta (opintojen järjestämisen ja sujuvuuden kannalta välttämättömät tiedot) lukioon vastaa heidän perusopetuksensa opinto-ohjaaja.

Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

Oppimisen tuen järjestäminen

Lukiolaki 28 § Opiskelijalla on oikeus oppimisen tukeen tässä laissa tarkoitettujen opintojen aikana. Oppimisen tuki on opiskelijan tarvitsemaa tukiopetusta, ohjausta ja tukea, jota hän tarvitsee lukion oppimäärän suorittamiseksi. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä.

Tuen tarvetta tulee arvioida opintojen alussa sekä säännöllisesti opintojen edetessä. Tukitoimet kirjataan opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa.

28 a § Opiskelijalla on oikeus erityisopetukseen, jos hän tarvitsee todennettujen oppimisvaikeuksien tai muun niihin rinnastettavan syyn vuoksi erityisopetusta lukion oppimäärän suorittamiseksi eikä 28 §:ssä tarkoitettu oppimisen tuki ole riittävää opiskelijan tuen tarve huomioon ottaen. Erityisopetus kirjataan opiskelijan pyynnöstä hänen henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaansa.

Opiskelijan oikeudesta opiskelun edellyttämiin avustajapalveluihin, erityisiin apuvälineisiin ja muihin palveluihin säädetään erikseen.

28 b § Koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijalle annettavasta erityisopetuksesta. Opiskelijaa ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa tulee kuulla ennen tässä momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä.

Jos oppivelvolliselle on tehty perusopetuslain 17 §:ssä tarkoitettu päätös erityisestä tuesta ja päätös on voimassa perusopetuksen päättyessä, koulutuksen järjestäjän on selvitettävä ja

arvioitava opiskelijan erityisopetuksen tarve perusopetuksen aikana tehdyn erityisen tuen päätöksen perusteella.

Sysmän lukiossa henkilökunta sekä opiskeluhuollon toimijat tiedottavat tukitoimista ja niitä koskevista oikeuksista opiskelijoita ja huoltajia koulun nettisivuilla ja Wilma-järjestelmän kautta sekä vanhempainilloissa.

Opintojen ja poissaolojen seuranta sekä opiskelijan kanssa käydyt keskustelut tuovat tärkeää informaatiota tukitoimien tarpeen arviointiin ja toteuttamiseen. Tukitoimien tarpeellisuutta arvioidaan aluksi ensimmäisen vuoden alussa niveltietojen ja haastattelujen avulla. Lukion alussa tehdään lukiseulatutkimus. Kaikille opiskelijoille, joilla seulassa ilmenee puutteita lukemisessa ja /tai kirjoittamisessa, tarjoaa erityisopettaja mahdollisuutta yksilölliseen lukitestaukseen ja tarvittaviin tukitoimiin. Opintojen edetessä tärkeää ovat opiskelijan omat kokemukset ja opettajien sekä muiden tuen ammattihenkilöiden monialainen yhteistyö tuen tarpeen havaitsemisessa, arvioinnissa sekä tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa. Henkilökohtainen opintosuunnitelma on luonteva osa yksilöllistä opintojen suunnittelua ja seurantaa. Tuen tarpeet ja annetut tukitoimet kirjataan henkilökohtaiseen opintosuunnitelmaan lukion alusta alkaen. Opetushenkilöstö ja opiskelija seuraavat yhdessä tuen toimivuutta ja riittävyyttä ja neuvottelevat tarvittavasta lisätuesta koko lukioajan.

Koulukohtainen opiskeluhuoltosuunnitelma

Sysmän Yhtenäiskoululla ja Lukiolla on yhteinen opiskeluhuoltoryhmä. Ryhmää johtaa rehtori, lisäksi mukana ovat erityisopettajat, kouluterveydenhoitaja, kuraattori, opinto-ohjaaja, psykologi ja koulunuorisotyöntekijä. Ehkäisevää päihdetyötä varten koulussa on laadittu suunnitelma, jonka mukaisesti koulu toimii.

Toiminnassa noudatetaan Sysmän Yhtenäiskoulun ja Lukion opiskeluhuoltosuunnitelmaa.

Oppilaanohjaus

Lukiolaki 26 § Henkilökohtainen opintosuunnitelma

Lukio-opintojen etenemisen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymisen tueksi lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava opiskelija laatii itselleen henkilökohtaisen opintosuunnitelman, joka sisältää opiskelusuunnitelman, ylioppilastutkintosuunnitelman sekä jatko-opinto- ja urasuunnitelman.

Suunnitelma laaditaan oppilaitoksen opetushenkilöstön tuella opintojen alussa ja sitä päivitetään säännöllisesti opintojen edetessä.

Sysmän Yhtenäiskoulun ja Lukion opinto-ohjaajana toimii sama henkilö, joten tiedonsiirto yhdeksänneltä luokalta lukioon ei vaadi erityisjärjestelyjä. Ulkopaikkakunnalta tulleiden

opiskelijoiden tiedonsiirrosta (opintojen järjestämisen ja sujuvuuden kannalta välttämättömät tiedot) lukioon vastaa heidän perusopetuksen opinto-ohjaaja.

Opinto-ohjaaja seuraa yhdessä ryhmänohjaajan kanssa jokaisen opiskelijan opintojen edistymistä. Opiskelija saa opinto- ja uraohjausta ja tietoa yo-tutkintoon liittyvistä järjestelyistä. Yhteistyötä tehdään säännöllisesti aineenopettajien ja erityisopettajan kanssa.

Kiusaamisen ennaltaehkäisevä suunnitelma

Sysmässä on otettu käyttöön Päijät-Hämeen Kiusaamisen, häirinnän, väkivallan ja syrjinnän ehkäisemisen malli. Koulussa toimii RESTO-sovittelijoita.

Koulun järjestyssäännöt

Sysmän Lukion järjestyssäännöt.

Kouluruokailu

Sysmän Yhtenäiskoulussa ja Lukiossa tarjotaan lämmin kouluateria jokaisena koulupäivänä. Lukiolaiset ruokailevat Yhteiskoululla pääsääntöisesti klo12.00-12.30 välisellä ajalla.

Kaikkien erikoisruokavaliota tarvitsevien on tuotava lääkärin - tai terveydenhoitajan todistus.

Kasvatuskeskustelut ja kurinpidollisten keinojen käyttö

Sysmän Lukiossa on laadittu suunnitelma kurinpitokeinojen käyttämisestä ja niihin liittyvistä menettelytavoista. Suunnitelma perustuu lukiolakiin (40-43 §) ja se on kirjattu lukion opetussuunnitelmaan kohtaan 4.4.

Koulussa on laadittu kriisisuunnitelma ennakoitavissa olevien kriisien varalta. Toimintamalli on jokaisen opettajan ja henkilökuntaan kuuluvan saatavilla.

Osallisuus ja vaikuttaminen

Lukion opiskelijakunta

Sysmän lukion opiskelijakunnan tehtävänä on parantaa kouluviihtyvyyttä ja opiskelijoiden asemaa Sysmän lukiossa sekä edistää opiskelijoiden yhteishenkeä. Opiskelijakunnan hallitus huolehtii myös edunvalvonnasta ja pyrkii vaikuttamaan opiskelijoita koskeviin asioihin. Tarvittaessa merkittävistä asioista voidaan tehdä aloitteita tai kannanottoja opettajainkokouksen käsiteltäväksi.

Opiskelijakunnan edustaja osallistuu hyvinvointivaliokunnan kokouksiin. Hallituksen jäsenet ovat mukana myös tutortoiminnassa ja uusien lukiolaisten ryhmäyttämisessä.

Lukuvuoden aikana pyritään järjestämään aktiivisesti ohjelmaa jäsenille

Hallitus järjestää myös koko koulun taksvärkkipäivän jonkin avustuskohteen hyväksi.

Opiskelijakunnan ohjaajana toimii lukiossa Janita Kemppainen.

Kodin ja koulun yhteistyö Vanhempainyhdistys

Perusopetuksella ja lukiolla on yhteinen vanhempainyhdistys.

Kodin ja koulun välinen yhteydenpito

Vanhempainillat

Koulu varaa mahdollisuuden järjestää koko koululle 1–2 vanhempainiltaa ajankohtaisesta tai muutoin tärkeäksi koetusta aiheesta tai pienempimuotoisia vanhempaintilaisuuksia tarpeen mukaan.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Huoltajien ja koulun välinen yhteistyö on tärkeää, jotta koti ja koulu voisivat yhdessä toimia oppilaan parhaaksi. Yhteistyön tavoitteena on aktivoida huoltajia tukemaan nuorten koulutyötä ja parantaa kouluviihtyvyyttä niin, että kaikki kokevat koulun miellyttäväksi paikaksi työskennellä.

Fyysinen oppimisympäristö

Oppimisympäristön kuvaus

Tilat ja piha-alueet

Sysmän Yhtenäiskoulussa opiskellaan Leppäkorventie 14:ssa ja Sysmän Lukio toimii pääasiassa Olavin toimintakeskuksen tiloissa. Koulurakennusten välimatka on noin 0,5 km.

Opetusvälineet ja laitteet sekä sähköiset oppimisympäristöt

Jokainen luokka on varustettu interaktiivisella älytaululla ja telakalla. Oppimisympäristönä käytetään Office 365 -ympäristöä.

Jokainen lukiolainen saa käyttöönsä henkilökohtaisen tietokoneen. Koneet ovat ns. Opinsys Lukiolaiskannettavia. Lukiolaiskannettava on uusiolaite, joka on huollettu ja kustomoitu erityisesti opintoja ajatellen. ESport- linjalla opiskeleva saa itselleen pelikannettavan, johon integroidaan Opinsys-järjestelmä. Lukiolaiskannettava sisältää automaattisesti päivittyvän Abitti 2 -koeympäristön sekä maksuttomasti käytössä olevan tukipalvelun. Laadukas

kannettava palvelee koko opintojen ajan ja opiskelijan valmistuessa lukiosta hän saa laitteen omakseen.

Oppimisympäristön turvallisuus

Välitunti- ja muut valvonnat

Päivittäisestä toiminnasta vastaa rehtori Mari Salminen ja hänen poissa ollessaan apulaisjohtaja Eija Heikkinen.

Yhteiskoululla välitunneilla on kolmesta yhteen nimettyä valvojaa. Valvojien määrää voidaan muuttaa tilanteiden muuttuessa.

Kouluruokailun valvonnasta vastaa koko henkilökunta.

Koulukuljetukset ja niihin liittyvät järjestelyt

Lukiolaiset kulkevat perusopetuksen oppilaiden kanssa samoilla koulukuljetusvuoroilla, joihin he voivat hakea koulumatkatukea. Lisäksi heille on järjestetty erillisvuoro klo 16.00, jolloin muita koulukuljetusvuoroja ei liikennöi.

Turvallisuuteen liittyvät suunnitelmat

Sekä Yhteiskoululle että lukiolle on laadittu pelastautumissuunnitelmat.

Turvallisuutta lisäävät toimenpiteet – turvallisuusosaaminen

Pelastautumiseen liittyvät harjoitukset tehdään lukuvuoden aikana. Henkilökuntaa koulutetaan sekä paloturvallisuuteen että ensiapuosaamiseen.

Seudullinen yhteistyö

Sysmä on mukana Lahden seudun kuntien sivistystoimen yhteistyössä, jossa mukana ovat Asikkala, Hartola, Heinola, Hollola, Iitti, Kärkölä, Lahti, Orimattila ja Padasjoki.

Tiedonkulku seutuyhteistyöstä

Rehtori-toimialajohtaja Mari Salminen kuuluu Päijät-Hämeen seudulliseen sivistysjohtajien ohjausryhmään, alueelliseen lukioiden rehtoriverkostoon, OOT-ryhmään, perusopetuksen seudulliseen kehittäjäryhmään ja hyvinvointialueen opiskeluhuollon ohjausryhmään.